

Rozpočet Univerzity Karlovy v Praze na rok 2010

Obsah:

Úvod

1. Provozní rozpočet
2. Kapitálový rozpočet
3. Závěr
4. Tabulková část a graf

Úvod

Základní principy hospodaření Univerzity Karlovy v Praze jsou rámcově obsaženy a v příloze č. 8 Statutu, Pravidlech hospodaření ve smyslu ustanovení § 20 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů. Při plnění úkolů ve své vzdělávací a výzkumné činnosti vynakládá univerzita finanční prostředky, jejichž kvantifikace je předmětem rozpočtu univerzity, a to jak v investiční (kapitálové), tak neinvestiční (provozní) oblasti.

Při zpracování návrhu rozpočtu na rok 2010 vycházela univerzita ze skutečnosti roku 2009 a předpokladu příspěvků a dotací na provoz na rok 2010.

Příspěvky a neinvestiční dotace jsou v návrhu rozpočtu uvažovány v dnes známých hodnotách a případné doplňující změny budou zahrnuty jako úprava rozpočtu. Obdobný postup bude realizován u kapitálového rozpočtu v závislosti na výsledku projednávání aktuálních položek dokumentace programu, výsledku odsouhlasení návrhů na rozvojové programy a výsledku vývoje i dalších zdrojových titulů v kapitálové oblasti.

Rozpočet Univerzity Karlovy v Praze je zásadně sestavován jako vyrovnaný, a to jak na úrovni fakult a dalších součástí, tak univerzity jako celku.

1. Provozní rozpočet

Struktura provozního rozpočtu roku 2010 v tabulkové formě (viz příloha č.1) obsahuje položky výnosů a nákladů v základním rozdělení na hlavní a doplňkovou činnost. Výsledná ztráta hlavní činnosti v částce -31 424 tis. Kč je kompenzována ziskem stejné výše v činnosti doplňkové.

Hlavní položkou nákladů na provoz univerzity jsou náklady mzdové. Podkladem pro jejich kvantifikaci v návrhu rozpočtu na rok 2010 byla především skutečná výše mzdových nákladů v roce 2009. Vzhledem k nárůstu hodnoty základního příspěvku o 133 276 tis. Kč jsou v návrhu univerzitního rozpočtu mzdy hrazené z tohoto příspěvku zvýšeny o 40% této hodnoty, tj. o 53 310 tis. Kč na výsledných 1 674 538 tis. Kč. V celkové výši počítá návrh rozpočtu na rok 2010 s částkou 3 081 965 tis. Kč (z toho v hlavní činnosti 2 960 318 tis. Kč a v doplňkové činnosti 121 647 tis. Kč). Podíl mzdových nákladů na nákladech celkem činí 37,9%.

Provozní rozpočet obsahuje celkovou výši příspěvků a dotací ze státního rozpočtu v částce 5 745 896 tis. Kč. Základní část těchto prostředků tvoří příspěvek na vzdělávací činnost ve výši 2 707 448 tis. Kč, na stipendia doktorandů 275 564 tis. Kč a na ubytovací stipendia studentů ve výši 120 144 tis. Kč. Další část tvoří neinvestiční dotace na specifický vysokoškolský výzkum ve výši 300 002 tis. Kč, na výzkumné záměry 683 461 tis. Kč a dotace na ubytování a stravování studentů v celkové výši 24 754 tis. Kč. Zcela nově je Univerzitě poskytována dotace na podporu vědy (oficiální název „Institucionální podpora dlouhodobého koncepčního rozvoje“) v celkové výši 464 490 tis. Kč. Uvedené příspěvky a dotace v souhrnné hodnotě 4 575 863 tis. Kč byly již stanoveny příslušným rozpisem MŠMT ČR a mají exaktní charakter. Rozdělení těchto prostředků na fakulty a další součásti je předmětem materiálu „Návrh rozpisu státní neinvestiční dotace a příspěvku na provoz fakult a dalších součástí Univerzity Karlovy v Praze pro rok 2010“.

Zbývající částka ve výši 1 170 033 tis. Kč má charakter předpokladu a zahrnuje především neinvestiční dotaci na granty od GAČR a IGA, na rozvojové programy, dotaci FRVŠ, dotaci na výzkumná centra, na programy Sokrates Erasmus, Ceepus, Action a na dotaci na zahraniční studenty. Prostředky na náklady celouniverzitního charakteru (jako např. Sokrates Erasmus) jsou soustředěny v rozpočtu RUK.

1.1. Výnosy

Výnosová část rozpočtu obsahuje nejenom výnosy dotačního a příspěvkového charakteru, ale i další výnosy, např. tržby za vlastní výrobky, tržby z prodeje služeb zboží, výnosy z úroků atd. v členění na hlavní činnost, doplňkovou činnost a celkem. Celkové výnosy univerzity jsou předpokládány ve výši 8 125 413 tis. Kč, z toho 7 756 812 tis. Kč v hlavní činnosti a 400 025 tis. Kč v doplňkové činnosti.

Ve srovnání s předchozím obdobím vzrostly rozpočtované celkové výnosy podstatným způsobem, zvýšení činí v absolutní hodnotě 602 276 tis. Kč, v relativním vyjádření o 8%. De facto celý tento růst je dán existencí nového dotačního titulu „Institucionální podpora dlouhodobého koncepčního rozvoje“ a vyšším příspěvkem na vzdělávací činnost. Naopak k podstatnému snížení dochází v oblasti výzkumných záměrů, kde se rozpočtovaná částka snižuje o 230 588 tis. Kč, ale reálnějším přístupem ke kvantifikaci ostatních výnosových položek tento výpadek celkovou výši výnosů neovlivnil.

Vlastní výnosy jsou rozpočtovány ve srovnatelné výši roku 2009, tj. na úrovni zhruba 2,3 mld. Kč. Univerzita nepředpokládá v této oblasti další větší posun, protože i v minulosti se při podstatnějším zvýšení státních prostředků tato položka zásadnějším způsobem meziročně neměnila. I za předpokladu stagnujících vlastních výnosů ale zůstává Univerzita i nadále vysoko nad průměrem všech ostatních veřejných vysokých škol. Měřeno poměrem upravených vlastních výnosů k příspěvku na vzdělávací činnost dosahuje univerzita hodnoty 43,2%, přičemž průměr všech ostatních škol činí 20,9%.

Stejný faktor vlivu vyšších státních prostředků se logicky promítá i do meziročního vývoje rozpočtovaných výnosů v hlavní a doplňkové činnosti. Oproti rozpočtu na rok 2009 se tak změnil i podíl výnosů jednotlivých činností na výnosech celkem. U výnosů v doplňkové činnosti klesl podíl z 5,9% na 4,9% a naopak podíl výnosů v hlavní činnosti vzrostl z původních 94,1% na současných 95,1%.

Celkový pohled na výnosovou oblast v rozpočtu univerzity potvrzuje podstatně reálnější přístup k předpokládaným hodnotám dílčích výnosových položek a dynamičtější vývoj zejména v oblasti prostředků poskytovaných státním rozpočtem. Na růstu této části výnosové oblasti se vyjma nového dotačního titulu významným způsobem podílí i zahrnutí parametru kvality vysokých škol, což vyústilo ve zvýšení univerzitní hodnoty příspěvku na vzdělávací činnost, a to i přes pokles základního normativu pro rok 2010.

1.2. Náklady

Rozpočet nákladů slouží ke stanovení předpokládaných nákladů vynaložených na činnost fakult, dalších součástí univerzity a univerzity jako celku. Druhové členění nákladů (účty) se rozpadá v základním členění na činnost hlavní, doplňkovou a činnost celkem (sloupce). Náklady univerzity na rok 2010 jsou rozpočtovány ve výši 8 125 413 tis. Kč, z toho 7 756 812 tis. Kč v hlavní činnosti a 368 601 tis. Kč v činnosti doplňkové.

V hierarchii nákladových položek podle jejich výše jsou na prvním místě náklady mzdové s hodnotou 3 081 965 tis. Kč, jejichž rozpočtováný podíl na nákladech celkem vzrostl z původních 36,3% na současných 37,9%. Tento podíl je dokonce vyšší, než byl poměr skutečných hodnot mezd a nákladů celkem v uplynulém roce. Při sestavování rozpočtu na rok 2010 byl vzat v úvahu faktor předchozího opatrnějšího přístupu ke mzdové politice v souvislosti s možnými dopady krizového vývoje ekonomiky státu a rozpočtováný údaj již přepokládá alespoň částečný růst, a to jak absolutní hodnoty, tak relativního podílu mzdových prostředků i ve srovnání se skutečně dosaženými hodnotami.

U většiny dalších nákladových položek variabilního charakteru zůstávají zachovány jejich relativní podíly na nákladech celkem a rozpočtované hodnoty rostou v přímé závislosti na růstu výnosů. Nákladové položky konstantního charakteru jsou výjimečně korigovány v souvislosti s případnou změnou cenové úrovně, ve většině případů ale zůstávají na původních hodnotách.

Výsledný podíl celkových nákladů na celkových výnosech je v rozpočtu univerzity opět více přiblížen reálným hodnotám jak u hlavní, tak u doplňkové činnosti.

1.3. Výsledek hospodaření

Výsledek hospodaření reprezentuje souhrnný ekonomický pohled na hospodaření univerzity jako celku prostřednictvím porovnání výnosů a nákladů. Rozpočet předpokládá v hlavní činnosti ztrátu ve výši -31 424 tis. Kč, vyrovnanost rozpočtu je potom zajištěna předpokladem zisku z doplňkové činnosti ve stejné výši.

Reálnější pohled na oblast hospodaření deklaruje i podíl nákladů celkem na výnosech celkem. U činnosti hlavní klesá tento podíl z původních 101% na současných 100,4%, u činnosti doplňkové naopak stoupá z 84,4% na 92,1%. Rozpočet i v této oblasti více přihlíží k poměrně konsolidovanému stavu hospodaření, jak skutečné výsledky posledních let dokazují.

2. Kapitálový rozpočet

Stejně jako v minulém roce byla tato část rozpočtu pojata jako výčet předpokládaných kapitálových výdajů, protože pouze jediná položka kapitálového rozpočtu má bilanční charakter a tou je fond reprodukce investičního majetku (dále jen FRIM) - viz příloha č. 2. Stejně jako v předchozích letech se odpisy z majetku pořízeného z dotačních prostředků na tvorbě tohoto fondu nepodílejí.

V roce 2010 předpokládají fakulty a další součásti univerzity investiční výdaje ve výši 765 115 tis. Kč, neinvestiční náklady související s investicemi ve výši 53 175 tis. Kč. Celkové výdaje kapitálového rozpočtu univerzity činí 819 290 tis. Kč. Oproti předchozímu rozpočtu klesají výdaje výraznou měrou, na celkovém snížení o 182 489 tis. Kč se z hlediska porovnatelné věcnosti podílí nižší hodnoty investičních dotací pro výzkumné záměry, rozvojové programy a projekty grantových institucí. Hlavní rozdíl ve výši 101 mil. Kč ale představuje hodnota doplacení kupní ceny Centra doktorandských a manažerských studií (dále jen CDMS Krystal), kterou univerzita realizovala v předchozím roce a která již současný kapitálový rozpočet neovlivňuje.

Z celkových výdajů v této oblasti je předpokládána účast státního rozpočtu v celkové výši 597 802 tis. Kč, použití vlastních zdrojů (FRIM) se předpokládá ve výši 221 488 tis. Kč.

Přes „dokumentaci programu MŠMT“ jsou předpokládány výdaje ve výši 489 019 tis. Kč., z toho výdaje na stavby a pozemky činí 445 354 tis. Kč a na ostatní výdaje je uvažována částka 43 665 tis. Kč. Na celkových výdajích na programové financování se předpokládá podíl státního rozpočtu ve výši 94,9% a vlastní prostředky z FRIM ve výši 5,1%.

V pořadí druhou největší položkou kapitálového rozpočtu jsou výdaje související s vlastní aktivitou fakult a dalších součástí univerzity v investiční oblasti, a které nejsou doplňující položkou investiční dotace od státních nebo jiných organizací. Jediným zdrojem těchto výdajů s celkovou výší 181 314 tis. Kč je FRIM, z toho naprostá většina je uvažována jako výdaj investičního charakteru na pořízení strojů, zařízení a ICT s rychlejší návratností prostředků.

Níže uvedená časová řada deklaruje dosavadní vývoj tvorby a čerpání FRIM, která až do předchozího roku potřebnou věcnost výdajů z FRIM na rychleji odpisované investice striktně dodržovala. V uplynulém roce došlo v tomto vývoji k významné změně v souvislosti s již zmiňovaným odkoupením podílu VŠE na CDMS Krystal, při kterém univerzita upřednostnila užití vlastních prostředků před komerčním úvěrem s následnou zátěží ve formě úroků. Při udržení dosavadního vývoje v oblasti tvorby i čerpání FRIM by se měla univerzita vrátit na původní hodnotu zůstatku fondu v průběhu pěti let.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Počáteční zůstatek	405 978	395 671	377 347	400 957	405 081	276 598
Tvorba FRIM	231 924	238 686	242 938	237 572	251 079	249 941
Čerpání FRIM	242 231	257 009	219 328	233 448	379 562	221 488
Konečný zůstatek	395 671	377 347	400 957	405 081	276 598	305 051

3. Závěr

V návaznosti na pravidla schvalování rozpočtu univerzity obsažená ve statutu a další návazná ustanovení zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách se ukládá:

- ✚ fakultám a dalším součástem zajistit v souladu se schváleným rozpočtem UK a rozpisem příspěvku a dotací na rok 2010 hospodárné čerpání rozpočtu. Případné snížení výnosů musí být neprodleně doprovázeno odpovídajícím snížením nákladů tak, aby byla dodržována vyrovnaná bilance hospodaření při současném zajištění řádného chodu fakulty nebo součásti
- ✚ příslušným fakultám a příslušným dalším součástem naplnit ustanovení čl. 7 Principů rozdělování příspěvků a dotací na Univerzitě Karlově v Praze pro rok 2010
- ✚ fakultám a dalším součástem zajistit dosavadní požadavky směřování investičních potřeb na státní nebo vlastní zdroje v závislosti na době odepisování pořizovaného majetku
- ✚ fakultám a dalším součástem zajistit v rámci vnitřního kontrolního systému průběžnou kontrolu hospodaření zejména s přihlédnutím k závěrům kontrolních akcí, které na univerzitě v předchozích obdobích probíhaly
- ✚ fakultám a dalším součástem zajistit v rámci vnitřního kontrolního systému průběžné vyhodnocování detailů z finanční oblasti dle následujících tematických okruhů:
 1. průběžně sledovat stav fondů, disponibilních finančních prostředků a objemu odpisů z majetku z dotace v souvislosti s přiznáváním tzv. „papírových výnosů“ dle dosavadní metodiky
 2. při provádění inventur důsledně zjišťovat, zda zásoby a majetek odpovídají reálné potřebě a jsou správně oceněny
 3. průběžně sledovat vývoj pohledávek a závazků v příslušném členění
 4. průběžně sledovat stav a vývoj nedaňových výnosů a nákladů